

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5ObdoK/7/2025
Identifikačné číslo spisu:	5121209322
Dátum vydania rozhodnutia:	23.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Poláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5121209322.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Ivany Nemčikovej, v spore žalobcu VÁHOSTAV, a.s., so sídlom Priemyselná 6, Bratislava, IČO: 31 356 648, právne zastúpený advokátskou kanceláriou LEGAL GROUP, s.r.o., so sídlom Lomonosovova 2, Bratislava, IČO: 47 237 589 proti žalovanému LICITOR recovery, k.s., so sídlom Sládkovičova 6, Žilina, IČO: 45 393 486, správca úpadcu B.I.B., spol. s r.o., so sídlom ul. A. Kmeťa 3, Žilina, IČO: 31 605 303, právne zastúpený advokátskou kanceláriou TOMANÍČEK & PARTNERS s.r.o., so sídlom Sládkovičova 6, Žilina, IČO: 47 239 000, o určenie popretej pohľadávky, konajúc o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 42CoKR/7/2024-296 zo dňa 25.06.2025, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

Žalobca m á n á r o k voči žalovanému na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Konanie na súde prvej inštancie

Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“), rozsudkom č. k. 44Cbi/14/2021-209 zo dňa 26.10.2023 rozhodol tak, že prvým výrokom určil, že žalobca je v konkurze vyhlásenom Okresným súdom Žilina na majetok úpadcu B.I.B., spol. s r.o., so sídlom ul. A. Kmeťa 3, 010 01 Žilina, IČO: XX 605 303, vedenom pod sp. zn. 9K/8/2019, veriteľom vymáhateľnej pohľadávky vo výške 34.840,13 Eur z titulu zľavy z ceny diela podľa bodu 8.5 Zmluvy o dielo č. ZML 1401086 uzavretej dňa 03.12.2014, prihlásenej do konkurzu na majetok úpadcu prihláškou žalobcu pod por. č. 1 zo dňa 31.08.2021, zapísanej v zozname pohľadávok dňa 02.09.2021 pod číslom pohľadávky 16/1, s poradím uspokojenia pohľadávky zo všeobecnej podstaty „iná pohľadávka“. O trovách konania rozhodol okresný súd výrokom II. tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal určenia, že je veriteľom pohľadávky voči úpadcovi B.I.B., spol. s r. o. „v konkurze“ vo výške 34.840,13 eur z titulu zľavy z ceny diela podľa bodu 8.5 Zmluvy o dielo prihlásenej do konkurzu na majetok úpadcu B.I.B.,

spol. s r. o. "v konkurze" vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 9K/8/2019, prihláškou žalobcu pod por. č. 1 zo dňa 31.08.2021, zapísanej v zozname pohľadávok dňa 02.09.2021, poradie pohľadávky: iná pohľadávka; pohľadávka žalobcu je zistená a nesporná čo do právneho dôvodu, výšky, poradia a vymáhateľnosti.

Súd prvej inštalácie poukázal na to, že v incidenčnom konaní je oprávnený preskúmať popretú pohľadávku len z tých dôvodov, ktoré správca uviedol v popieracom prejave, pričom prihlásenú pohľadávku možno poprieť iba v zákonom stanovenej lehote a nedostatok popretia pohľadávky nie je možné odstrániť po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na popretie pohľadávky. Správca je tak povinný jednoznačne pri popretí pohľadávky vyjadriť aj dôvod a rozsah popretia pohľadávky, pričom nedostatok popretia má za následok ich uznanie a tým aj účasť na uspokojovaní v konkurze. Úlohou incidenčného konania nie je opätovné preskúmavanie uplatnenej pohľadávky súdom, pretože to je úlohou správcu.

Ďalej uviedol, že správca poprel pohľadávku žalobcu čo do právneho dôvodu vzniku, vymáhateľnosti a výšky v celom rozsahu.

Podľa názoru súdu prvej inštalácie, v konaní bolo nesporným, že suma, ktorú si žalobca prihlásil do konkurzu na majetok úpadcu predstavuje sumu, ktorú žalobca zadržal na svojom účte titulom zádržného v súlade s čl. VIII bod 8.5 Zmluvy o dielo, predmetnú sumu žalovanému nevyplatil a tvrdil, že v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu sa transformovala na zľavu z kúpnej ceny. Účelom prihlásenia pohľadávky do konkurzu na majetok úpadcu je potreba naplnenia dikcie § 54 ods. 2 ZKR, a teda vytvorenie zákonných predpokladov pre možnosť započítania pohľadávky žalobcu na zľavu z kúpnej ceny voči priznanej pohľadávke žalovaného na vyplatenie časti ceny diela zadržanej titulom zádržného. Súd prvej inštalácie poznamenal, že žalovaný žalobcu v minulosti žaloval o zaplatenie sumy 34.846,13 eur s príslušenstvom titulom zaplatenia zádržného, ktoré konanie bolo vedené na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 10Cb/11/2021, pričom súd vyhodnotil danú žalobu ako predčasne podanú a žalovaný žalobcu opätovne žaluje o zaplatenie uvedenej sumy titulom zádržného. Žalobca v konaní súdu predložil aj započítací prejav.

Súd prvej inštalácie ďalej uviedol, že v incidenčnom konaní je viazaný popieracími dôvodmi uvedenými v popieracom prejave správcu, a preto mohol posúdiť žalobcom uplatnený nárok len v intenciách popieracieho prejavu správcu. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného o zásadnej neprimeranosti predmetného zmluvného dojednania, ani s tvrdením, že zmluvné dojednanie je v rozpore s dobrými mravmi alebo zásadami poctivého obchodného styku. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že predmetné zmluvné dojednanie obsiahnuté v čl. VIII bode 8.5 Zmluvy o dielo považuje za prejav zmluvnej voľnosti a autonómie vôle účastníkov záväzkového vzťahu. Predmetné zmluvné dojednanie je dostatočne určité, zrozumiteľné a svojím obsahom ani účelom neodporuje zákonu a zmluvné strany ako podnikateľské subjekty uzatvárajúce obchodnoprávny záväzkový vzťah prejavili vôľu byť ním viazané.

Súd prvej inštalácie vo svojom rozhodnutí ďalej uviedol, že zo zmluvného dojednania nevyplýva, že v dôsledku vyhlásenia konkurzu na majetok zhotoviteľa sa zádržné automaticky transformuje na zľavu z kúpnej ceny, na ktorú by mal objednávateľ bez splnenia ďalších podmienok nárok alebo, že by sa v dôsledku vyhlásenia konkurzu automaticky znižovala cena diela tak, ako to vyplýva z rozhodnutí označených žalobcom. Z uvedeného dojednania podľa názoru súdu prvej inštalácie vyplýva, že objednávateľ je oprávnený uspokojiť svoju pohľadávku z tejto zmluvy voči zhotoviteľovi do výšky zádržného titulom zľavy z ceny. Objednávateľ by teda v prvom rade mal tvrdiť existenciu svojej pohľadávky, túto označiť (príkladmo sú nároky uvedené v bode 8.6 Zmluvy o dielo) a v prípade, že by takúto pohľadávku mal, vznikol by mu nárok na jej uspokojenie zo zádržného do výšky zádržného. Súd prvej inštalácie sa síce priklonil k záverom prijatým v rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky v rozsudku sp. zn. 29Cdo/561/2017 zo dňa 25.03.2019, avšak poukázal na to, že zmluvné strany si v danej veci dohodli iné vzájomné práva a povinnosti v čl. VIII bod 8.5 Zmluvy o dielo, ako tomu bolo v rozhodnutiach označených žalobcom.

Záverom súd prvej inštalácie konštatoval, že nakoľko táto skutočnosť nebola obsahom popieracieho prejavu správcu, nemohol ju zohľadniť pre vyslovenie záveru, či popierací prejav správcu obстоjí. Okresný súd tak dospel k záveru, že dôvody popretia obsiahnuté v popieracom prejave správcu neobstoja, a preto žalobe v celom rozsahu vyhovel.

Konanie na odvolacom súde

Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný, o ktorom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 42CoKR/7/2024-296 zo dňa 25. 06. 2025 rozhodol tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a druhým výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že sa v zásade stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, pretože vo výrokoch vykazuje známky vecnej správnosti. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uviedol, že súd prvej inštancie sa zaoberal všetkými relevantnými námietkami žalovaného týkajúcimi sa popieracích dôvodov správcu a nielen námietkou nulnosti právneho titulu, ako tvrdil žalovaný v odvolaní (ods. 60. a nasl. rozhodnutia odvolacieho súdu), ale aj ostatnými námietkami týkajúcimi sa zmluvných dojednaní a ich súladom s dobrými mravmi a so zásadami poctivého obchodného styku, pričom poukázal na rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 63/2017, v zmysle ktorého je popieracím dôvodom určený rozsah prieskumnej činnosti súdu.

Odvolací súd ďalej zhodne so súdom prvej inštancie, poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. II. ÚS 409/2013, v zmysle ktorého je správca povinný pri popretí jednoznačne vyjadriť aj dôvod a rozsah popretia pohľadávky, ktorá povinnosť vyplýva z jeho prieskumnej činnosti, pričom nedostatok popretia má za následok uznanie pohľadávok, a tým aj ich účasť na uspokojovaní v konkurze. Uvedená úloha patrí výlučne do právomoci správcu, súd v incidenčnom konaní nie je oprávnený preskúmať pohľadávku nad rámec prieskumnej činnosti správcu a jeho popieracieho prejavu.

Odvolací súd ďalej uviedol, že hoci žalovaný v incidenčnom konaní uvádzal aj ďalšie dôvody popretia prihlásenej pohľadávky veriteľom (existencia majetkového prospechu na strane žalobcu z dôvodu prijatého plnenia, ako aj zádržného vo forme zľavy z ceny diela), uvedené tvrdenia žalovaný produkoval nad rámec jeho popieracieho prejavu v zákonom stanovenej lehote, preto naň nie je možné prihliadnuť. Uvedené tvrdenia sa žalovaný snažil dotvárať vo väzbe na jeho popierací prejav, avšak explicitne z tohto prejavu nevyplývali a nebolo možné ich dovodiť ani výkladom obsahu popieracieho prejavu správcu.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), potvrdil ako vecne správne s poukazom na to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov ku správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci.

Dovolanie žalovaného

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonnej lehote dovolanie žalovaný (ďalej aj len „dovolateľ“), prípustnosť ktorého odôvodnil podľa § 420 písm. f), ako aj § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

Podľa názoru dovolateľa, dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP je naplnený tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne a odvolací súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie. Namietal nesprávny procesný postup spočívajúci v tom, že odvolací súd nezohľadnil, že popierací dôvod správcu je potrebné vnímať a vykladať v rámci všetkých dôvodov popretia, a rovnako ako súd prvej inštancie sa zamerlal len na prvý popierací dôvod, v ktorom správca popieral nulitu právneho titulu. Ďalej namietal, že sa odvolací súd vôbec nezaoberal druhou časťou popieracieho prejavu, v ktorej správca poukazoval na neexistenciu porušenia povinnosti plniť, s čím by bola spojená povinnosť odstraňovať vady, bez čoho neboli naplnené podmienky na aplikáciu čl. VIII bod 5 Zmluvy. Vo svojej argumentácii uviedol, že pre účel popretia je rozhodujúci stav a skutočnosti uvedené v prihláške veriteľa. Subjektom, ktorý zodpovedá za prihlásenie svojej pohľadávky je v celom rozsahu žalobca, avšak v návrhu a rovnako ani v prihláške žalobca existenciu pohľadávky nepreukázal. Doposiaľ nedošlo zo strany žalobcu k notifikácii akejkolvek vady diela a jedinou skutočnosťou, od ktorej odvíja svoj nárok je článok VIII. bod 8.5 Zmluvy o dielo. Poukázal na to, že súd prvej inštancie, ako ani odvolací súd nemal za preukázané tvrdenia oprávňujúce priznať žalobcovi nárok uplatnený v konaní a to, že je veriteľom prihlásenie pohľadávky voči úpadcovi; žalobca nepreukázal, že sporná pohľadávka existuje. V danom smere je potom potrebné vnímať ustanovenie bodu 8.5 Zmluvy v rozsahu v akom si žalobca od neho odvodzuje svoj nárok, t. j. nárok na zľavu z ceny diela z titulu vyhlásenia konkurzu na majetok zhotoviteľa diela ako ustanovenie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi ako aj zásadou poctivého obchodného styku.

Znovu zopakoval svoje tvrdenia uvedené už v odvolaní, že v popieracom prejave boli obsiahnuté aj námietky správcu týkajúce sa existencie akejkoľvek pohľadávky z titulu vadného plnenia a že žalobca ako objednávateľ mal v prvom rade tvrdiť existenciu svojej pohľadávky, túto označiť a v prípade, že by takúto pohľadávku mal, vznikol by mu nárok na jej uspokojenie zo zádržného do výšky zádržného, pričom takto uplatnený nárok by sa považoval automaticky za zľavu z ceny diela.

Uviedol, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie sa pri procesnom vyhodnotení nezaoberali existenciou predmetného vyjadrenia v popieracích dôvodoch, čím dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj právnym záverom. Odvolací súd len mechanicky prevzal názor súdu prvej inštancie.

Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie odvolaciemu súdu a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

Vyjadrenie žalobcu k dovolaniu

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že žalovaný neodôvodnil dovolanie prípustnými dovolacími dôvodmi, a teda je potrebné ho odmietnuť. Dovolacie dôvody tiež považoval za nenaplnené, a teda alternatívne ho navrhoval zamietnuť.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu nedostatočnej odôvodnenosti napadnutého rozhodnutia uviedol, že toto tvrdenie nie je dôvodné, keďže tak súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd sa vo svojich rozhodnutiach zaoberali obsahom popieracieho prejavu správcu a v ňom uvedenými právnymi dôvodmi popretia, avšak dospeli k záveru, že to, čo žalovaný žiadal zohľadniť v súdnom konaní v popieracom prejave v skutočnosti, pri dôslednom čítaní popieracieho prejavu neuviedol, a súdy sa zaoberali tým, čo popierací prejav žalovaného obsahoval. Podľa názoru žalobcu v skutočnosti nejde o vadu nedostatočného odôvodnenia napadnutých súdnych rozhodnutí, ale o nesúhlas dovolateľa s názorom nižších súdov.

Žalobca tiež poukázal na to, že odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí zaoberal skutočnosťami namietanými žalovaným, a to konkrétne v bodoch 60. až 64., pričom sa neobmedzil len na opakovanie právnych noriem a obsahu podaní, ale zrozumiteľne sa vysporiadal s konkrétnymi námietkami dovolateľa uplatnenými v odvolaní, uviedol svoje právne úvahy a odôvodnenie svojho rozhodnutia. Neobstojí teda tvrdenia žalovaného o údajnom upretí práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia právom predvídateľným spôsobom.

Tiež uviedol, že dovolacia argumentácia dovolateľa týkajúca sa § 44 ods. 4 a § 45 ods. 1 a 3 ZKR je nezrozumiteľná a nedáva podklad pre odôvodnenie alebo vyhovieť dovolaniu.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 CSP žalobca uviedol, že dovolanie nie je prípustné, keďže dovolateľ žiadnu právnu otázku, na ktorej by odvolací súd založil svoje rozhodnutie a ktorá by ešte nebola riešená neuviedol a ani neuviedol, v čom je riešenie danej (nevymedzenej) otázky odvolacím súdom nesprávne, čo zakladá dôvod na odmietnutie dovolania. Uviedol, že nemôže byť postačujúce, aby dovolateľ iba odkázal na zákonné ustanovenie.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby dovolací súd dovolanie odmietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v dovolacom konaní v zmysle § 429 ods. 1 CSP advokátom, skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

Dovolací súd sa v prvom rade zaoberal otázkou prípustnosti dovolania podaného žalovaným.

Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a) až f) predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti).

Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP

Pre naplnenie prípustnosti dovolania z dovolateľom vymedzeného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP (vychádzajúc z obsahu dovolania) je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1) nesprávny procesný postup súdu, 2) tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, súčasne 3) intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ v rámci tohto dôvodu namietol, že rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne a odvolací súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie. Namietal nesprávny procesný postup spočívajúci v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku, konkrétne tým, že sa odvolací súd nezaoberal jeho odvolacími námietkami a nedal na ne odpoveď. Namietal, že odvolací súd len prevzal argumentáciu súdu prvej inštancie.

Dovolací súd uvádza, že podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (napr. nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 26/94 zo dňa 10.05.1994). Pod pojmom „nesprávny procesný postup“, ktorý odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP možno rozumieť aj absenciu odôvodnenia súdneho rozhodnutia, jeho nedostatočnosť, nezrozumiteľnosť, nepresvedčivosť, či svojvoľnosť (nielen uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich na relevantné námietky a tvrdenia strán zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom, vid' napr. uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 419/2021 zo dňa 30.09.2021), nezabezpečujúcu všetky atribúty a garancie spravodlivej súdnej ochrany. Nemožno totiž oddelovať procesný postup súdu a rozhodnutie, ktoré je jeho sumárom a výsledkom, pretože celý faktický procesný postup súdu a naň nadväzujúci myšlienkový pochod hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 120/2020 zo dňa 21.01.2021, body 37 až 41). Dovolací súd uvádza, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré má tvoriť predmet vecno-právneho prieskumu v dovolacom konaní, má byť a priori preskúmateľné. To znamená, že má obsahovať dostatok dôvodov a ich vysvetlenie má byť zrozumiteľné, bez vnútorných rozporov, protirečení, má byť tiež

koherentné s právnou úpravou, konzistentné vzhľadom na posudzovaný skutkový a právny stav vo veci a v neposlednom rade presvedčivé. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, ktorým podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a v zmysle § 387 ods. 2 CSP sa v celom rozsahu stotožnil s jeho odôvodnením, môže byť stručnejšie. Aj pri stručnejších dôvodoch je však podmienkou pre naplnenie práva na spravodlivý súdny proces zrozumiteľnosť a celková presvedčivosť týchto dôvodov.

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 46/05 zo dňa 29.06.2005). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05 zo dňa 16.03.2005). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 76/07 zo dňa 06.12.2007).

V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP, stotožňujúc sa v celom rozsahu i s jeho odôvodnením. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich jednotu. Odvolací súd spravidla v takomto svojom rozhodnutí preberá skutkové a právne závery súdu prvej inštancie. Takýto postup reaguje na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvej inštancie, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov je len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú sporovým stranám známe podania, známe napadnuté rozhodnutia (rozsudok alebo uznesenie) a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje.

Z ustanovenia § 220 ods. 2 CSP vyplýva, že súd v odôvodnení rozsudku uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 393 ods. 2, 3 CSP, v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 CSP tým nie sú dotknuté.

Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd v prípade, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, sa môže v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Platí však aj to, že odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozhodnutia obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

Dovolací súd tak posúdil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu komplexne aj s rozhodnutím súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spĺňa všetky predpoklady pre zrozumiteľné a presvedčivé rozhodnutie odvolacieho súdu v zmysle vyššie uvedených zákonných požiadaviek. Ak by sa aj rozhodnutie javilo stručnejšie v niektorých reakciách odvolacieho súdu na námietky žalovaného, nemožno konštatovať, že by táto stručnosť dosiahla intenzitu porušenia práva na spravodlivý súdny proces.

Po preskúmaní veci v kontexte zohľadnenia práva na spravodlivý proces, dovolací súd dospel k názoru, že v posudzovanej veci odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu nie je nepresvedčivé ani

nepreskúmateľné a spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia. V dôvodoch svojho rozhodnutia odvolací súd uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalovaného, vyjadrenie žalobcu, zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov sporových strán, tiež sa vysporiadava s podstatnými odvolacími námietkami. Odvolací súd jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a akými podstatnými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil, konštatujúc, že záver súdu prvej inštancie o preukázaní žalovaného nároku je vecne správnym.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, vyplýva, že odvolací súd sa zaoberal špecifikáciou popieracieho prejavu správcu a jeho právnym posúdením súdom prvej inštancie. Tvrdenie žalovaného, že súd prvej inštancie sa zamerlal výlučne len na popierací dôvod, v ktorom namieta nulitu právneho úkonu, a nevysporiadal sa s popieracím prejavom správcu v celom rozsahu, považoval odvolací súd za nepravdivé, pričom uviedol, že súd prvej inštancie sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal tak s popieracím prejavom správcu, ako aj s tvrdením správcu o nulite právneho úkonu v nadväznosti na rozpor dojednania s dobrými mravmi, či poctivým obchodným stykom, keď konštatoval, že predmetné rozhodnutie nie je v rozpore ani s dobrými mravmi, ani zásadami poctivého obchodného styku a nejde preto o absolútnu neplatnosť takéhoto právneho úkonu. Taktiež sa vysporiadal s tvrdeniami správcu, že nárok na zľavu, výlučne z titulu vyhlásenia konkurzu bez porušenia zákonnej či zmluvnej povinnosti, nemôže v právnom štáte obstáť, keď konštatoval s poukazom na rozhodnutia vyšších súdnych autorít, že takéto dojednanie je prejavom zmluvnej autonómie zmluvných strán, ktoré prejavili záujem takýto právny úkon uzavrieť.

45. Pokiaľ ide o tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd sa nezaoberal jeho námietkou, že nárok na zľavu z ceny diela je pojmovo spätý s porušením povinnosti plniť bez väd a existenciou vady, pričom žalobca v prihláške ani v žalobe existenciu uvedenej skutočnosti netvrdil, dovolací súd poukazuje na to, že odvolací súd sa s touto námietkou riadne zaoberal keď uviedol, že uvedené tvrdenie správcu ako žalovaného, nie je obsahom popieracieho prejavu správcu. Taktiež uviedol, že žalovaný správca v incidenčnom konaní nad rámec jeho popieracieho prejavu v zákonom stanovenej lehote uvádzal ďalšie dôvody popretia prihlásenej pohľadávky veriteľom, pričom odvolací súd poukázal na to, že sa nejedná o dôvody, ktoré boli obsahom popieracieho prejavu správcu, a preto na ne súd nemohol prihliadnuť. Uvedené tvrdenia sa žalovaný snažil dotvárať vo väzbe na jeho popierací prejav, avšak explicitne z tohto prejavu nevyplývali a nebolo možné ich odvodiť ani výkladom obsahu popieracieho prejavu správcu, ktorý sa zameriaval na neplatnosť zmluvného dojednania o zádržnom z dôvodu jeho rozporu s dobrými mravmi, či poctivým obchodným stykom a na nemožnosť takéhoto dojednania medzi zmluvnými stranami bez súčasného porušenia zmluvnej, či zákonnej povinnosti. Odvolací súd ďalej uviedol, že súd prvej inštancie sa zaoberal vo svojom rozhodnutí aj tým, že predmetné zmluvné ustanovenie je výrazom zmluvnej autonómie, čím reagoval na námietku žalovaného ako odvolateľa, že nárok na zľavu výlučne z titulu vyhlásenia konkurzu, a to bez porušenia zákonnej či zmluvnej povinnosti, nemôže v právnom štáte obstáť. Iné dôvody popretia správcu v popieracom prejave neuviedol, a preto ich súd nemohol zohľadniť.

46. Dovolací súd pripomína, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, hodnotením dôkazov (uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 22/04 zo dňa 30.01.2004) a ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 50/04 zo dňa 03.03.2004).

47. Najvyšší súd v tejto súvislosti uvádza, že rozhodnutie súdu, iné ako strana v konaní očakáva, resp. nesúhlas s rozhodnutím súdu, nie je a priori porušením práva na spravodlivý proces, ani princípu legitímneho očakávania rozhodovania súdu, ako ani princípu samotnej právnej istoty. Nemožno totiž stotožňovať právo na súdnu ochranu s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 4/94 zo dňa 19.01.1994, II. ÚS 3/97 zo dňa 19.03.1997, I. ÚS 204/2010 zo dňa 27.05.2010).

48. Účelom dovolania ako výnimočného opravného prostriedku je v danom prípade podľa vymedzenia daného dovolaním (§ 440 CSP) identifikovať a napraviť zistené procesné pochybenia (vady zmätočnosti) najzávažnejšieho charakteru, dosahujúce až ústavnoprávny rozmer. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, že došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k

dovolateľom vymedzenému dôvodu skutočne došlo.

49. S poukazom na uvedené dovolací súd nezistil taký nedostatok v argumentácii odvolacieho súdu, ako aj v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozsudku, ktorý by mal za následok porušenie práva na spravodlivý proces tak, ako to namietal dovolateľ. Dôvod, na základe ktorého rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd potvrdil, odvolací súd podrobne vysvetlil a zrozumiteľne zdôvodnil. Rozsudok odvolacieho súdu obsahuje dostatočnú argumentáciu k relevantným odvolacím námietkam žalovaného a nie je ho možné považovať za nedostatočne odôvodnený, resp. prekvapivý. Námietka nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je nedôvodná, preto v posudzovanom prípade nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ktorá by znamenala porušenie práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Z týchto dôvodov najvyšší súd dovolanie žalovaného v tejto časti ako nedôvodné podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 CSP

50. Dovolateľ tiež odôvodňoval prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, pričom uviedol, že odvolací súd potvrdil rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Z dovolacej argumentácie však nie je možné vyvodiť, v čom presne malo spočívať nesprávne právne posúdenie veci, dovolateľ neuviedol právnu otázku, ani nenastolil jej správne právne riešenie.

51. Dovolací súd uvádza, že pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, resp. ktorá ešte v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola vyriešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

52. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu (nie skutkovú), na vyriešení ktorej spočívalo napadnuté rozhodnutie. Právna otázka musí byť označená v dovolaní spôsobom jasným, určitým a zrozumiteľným. Dovolateľ musí uviesť, v čom spočíva nesprávnosť jej riešenia a ako mala byť správne riešená.

53. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo ku kľúčovým záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP.

54. Pri skúmaní obsahu dovolania z hľadiska jeho prípustnosti podľa § 421 ods. 1 CSP, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie v tejto časti nie je prípustné, pretože dovolateľ žiadnu právnu otázku nenastolil a nemožno ju z dovolacej argumentácie ani materiálnym prístupom vyabstrahovať.

55. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže nebolo zistené splnenie podmienok prípustnosti dovolania podaného dovolateľom z dôvodov vyvodzovaných z § 420 CSP (vady zmätočnosti) ako ani z dôvodov podľa § 421 ods. 1 CSP (vada nesprávneho právneho posúdenia veci), dovolací súd v celom rozsahu dovolanie odmietol (§ 447 písm. f) CSP) bez toho, aby sa zaoberal posúdením veci vo vecno-právnej rovine.

56. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania žalobcovi rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

57. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.